

TYTÖN MUR- ROSIKÄ

Tytön murrosikä alkaa rintojen kehittymisellä. **Rinnat** voivat olla hyvinkin erikokoiset koko kasvu-kauden ja vielä aikuisenakin pieni kokoero on tavallista. **Häpykarvoitus** alkaa kasvaa noin vuoden kuluttua rintojen kasvun alkamisesta. Karvoituksen määrä ja muoto vaihtelee.

Valkovuotokin alkaa yleensä näihin aikoihin. Valkovuoto on emättimen tapa puhdistautua. Vuodon väri vaihtelee kirkkaasta kellertävään. Valkovuodon takia ei tarvitse siteitä tai muita suojia. Sukupuolielinten pesu päivittäin lämpimällä vedellä on kuitenkin tärkeää niin tytöille kuin pojille. Lisäksi alusvaatteet kannattaa vaihtaa päivittäin.

SUKUPUOLI- ELIMET

Sisempien **häpyhuulten** välissä on **emättimen aukko**. Emättimen aukon sisäpuolella on **immenkalvo**, ohut limakalvopoimu, joka suojaa emätintä. Se ei sulje emätintä kokonaan. **Emätin** on noin 6-10 cm pitkä poimuinen ja lihaksikas elin. Kokoa on kuitenkin vaikea sanoa tarkasti, sillä emätin venyy yhdynnässä ja synnytyksessä.

Naisen sisäisiin sukupuolielimiin kuuluvat **kohtu** ja **munasarjat**. Kohdun kummastakin yläkulmasta johtaa munasarjan lähelle ohut putki, **munanjohdin**. Munasarjat sijaitsevat molemmilla puolilla kohtua. Munasarjat tuottavat nais-hormoneja ja **munasoluja**.

KUUKAUTISET

Kuukautiset alkavat tytöillä keskimäärin 13-vuotiaana. Alkamisikä voi kuitenkin vaihdella paljonkin. Kuukautisverta tulee noin 2-5 päivänä peräkkäin. Seuraava vuoto alkaa taas noin kuukauden kuluttua. Aikaa kuukautisvuodon alkamispäivästä seuraavien kuukautisten alkamispäivään kutsutaan **kuukautiskierros**. Aluksi kuukautiskierron pituus voi vaihdella, mutta muuttuu muutaman vuoden kuluttua säännöllisemmäksi. Yleensä se on noin 28 päivää.